

به نام خدا

پروژه درس سمینار در مدیریت صنعتی

تحلیل عاملی (Factor analysis)

استاد: جناب دکتر فیضی

دانشجو: مهدی دیوسالار

تحلیلی عاملی

تحلیل عاملی اصطلاحی است کلی برای تعدادی از تکنیک های ریاضی و آماری مختلف اما مرتبط با هم به منظور تحقیق درباره ماهیت روابط بین متغیرهای یک مجموعه معین. مساله اساسی تعیین این مطلب است که آیا یک مجموعه متغیر را می توان برحسب تعدادی از «ابعاد» یا «عامل های» کوچکتری نسبت به تعداد متغیرها توصیف نمود و هر یک از ابعاد (عامل ها) معرف چه صفت یا ویژگی است.

نخستین کار درباره تحلیل عاملی توسط چارلز اسپیرمن (1940) صورت گرفت، که به گونه کلی « پدر» این روش شناخته شده است. بعد از او کارل پیرسن (1901)، روش «محورهای اصلی» را پیشنهاد کرد و هتلینگ (1933) آن را به گونه کاملتری توسعه داد

بسیاری از کارهای نخستین در تحلیل عاملی، یعنی در طول سال های 1900 تا 1930، به کاربرد مدل اسپیرمن در بسیاری از مسایل عملی و بررسی شرایط مناسب برای استفاده از آن مدل اختصاص یافته است. در طول این دوره، علاوه بر خود اسپیرمن، دانشمندان دیگری مانند سیریل برت، کارل هلیزینگر، ترومن کلی، کارل پیرسن و گادفري تامسون، کمک های شایانی به ادبیات تحلیل عاملی کرده اند. در اوایل سال 1930، آشکار شد که مدل تک عاملی عمومی اسپیرمن برای توصیف روابط بین متغیرهای یک مجموعه همیشه کافی نیست. ترستون احتمالاً برجسته ترین تحلیلگر عاملی نوین بوده و نفوذ قابل ملاحظه ای در توسعه این روش از سال های 1930 تا کنون داشته است. مسئولیت توسعه روش «سانتروئید» با اوست که در مقیاس گسترده ای قبل از ظهور کامپیوترهای پر سرعت به کار رفته است. او همچنین مسئول مفهوم ساختار ساده است که توسط بیشتر تحلیلگران به عنوان معرف یک راه حل تحلیل عاملی ایده آل در نظر گرفته شده است. کارهای اولیه در تحلیل عاملی که توسط دانشمندان یاد شده انجام گرفته، بیشتر وجه نظری دارد، هر چند هیچ یک از آن ها آماده برای آزمون های آماری فرضیه های خاص درباره ساختارهای عاملی مجموعه های معینی از متغیرها نبوده است. اما، وقتی کامپیوترهای پر سرعت در اختیار قرار گرفت در اواسط تا اواخر سال های 1950، حرکتی از تئوری گرائی به سوی آنچه تحلیل عاملی اکتشافی نامیده می شود، به وجود آمد. این حرکت به گونه آشکار از طریق تئوری عامل مشترک ترستون تشویق، و از طریق فرمول بندی عمومی هتلینگ (1993)، درباره عملیات ریاضی مولفه های اصلی که قبل از آن به دلیل محاسبات فوق العاده پیچیده و پرزحمت آن، به کار نرفته بود تسهیل شد. چنین به نظر می رسد که در طول سال های 1950 و 1960، تقریباً هر کس،

هر چیزی را تحلیل عاملی می کرده است، به این امید که روابط پیچیده ظاهری بین متغیرهای یک مجموعه را می توان ساده کرد و به گونه ساده تری تفسیر نمود (لیندمن و همکاران، 1980). در طول این دوره همچنین تعداد روشهای تحلیل عاملی با ابداع تحلیل تصویر (گاتمن، 1953)، تحلیل عاملی بنیادی (رائو، 1955 و هریس، 1962)، تحلیل عاملی آلفا (کیسر و کافری، 1965) و روش کمترین پس ماند (هامن و جونز، 1966)، به گونه قابل توجهی توسعه یافت. با این وجود، روشهای تحلیل اکتشافی نتوانست آن گونه که انتظار می رفت، کمک موثری برای آزمون و پالایش تئوری روان شناختی باشد.

مقاله هتلینگ (1933) درباره تحلیل مولفه های اصلی نخستین کمک قابل توجه یک آماردان را به تحلیل عاملی معرفی کرد، و این وضعیت تا موقعی ادامه داشت که مقاله لاولی (1940) درباره روش پیشینه احتمال (ML) منتشر شد. لاولی نشان داد که تحلیل عاملی می تواند به عنوان یک تکنیک آماری جالب در بسیاری از موقعیت های پژوهشی کاربرد داشته باشد. واکنش های له و علیه این روشها نیز تا وقتی که آزمون فرضیه های خاص درباره پارامترهای مدل تحلیل عاملی مورد توجه قرار گرفت (مثلا جاززکاگ، 1984)، همچنان ادامه داشت. هر چند کارهای جاززکاگ اساسا مبتنی بر روش ML لاولی بود، اما بسیاری از مسایل محاسباتی و تفسیری را که لاولی با آن مرتبط نبود، روشهای باک و بارگمن (1966) و جاززکاگ (1984) به سبب تاکید بر آزمون فرضیه، به عنوان روشهای تحلیل عاملی تاییدی طبقه بندی می شود. هر چند تولید فرضیه هایی که باید آزمون شود اغلب دشوار است، اما این روشها به وضوح بر تحلیل عامل اکتشافی به سبب توسعه و آزمون تئوری مزیت دارد. البته برای تدوین چنین فرضیه هایی می توان ابتدا تحلیل عاملی اکتشافی را اجرا کرد و سپس این فرضیه ها را از طریق تحلیل عاملی تاییدی آزمود. درک مفهومی تحلیل عاملی و کاربرد آن بنا بر آنچه گفته شد، تحلیل عاملی تکنیکی است که کاهش تعداد زیادی از متغیرهای وابسته به هم را به صورت تعداد کوچکتری از ابعاد پنهان یا مکنون امکان پذیر می سازد. هدف عمده آن رعایت اصل اقتصاد و صرفه جویی از طریق کاربرد کوچکترین مفاهیم تبیین کننده به منظور تبیین پیشینه مقدار واریانس مشترک در ماتریس همبستگی است. مفروضه اساسی تحلیل عاملی این است که عامل های زیربنایی متغیرها را می توان برای تبیین پدیده های پیچیده به کاربرد و همبستگی های مشاهده شده بین متغیرها حاصل اشتراک آنها در این عامل ها است. هدف تحلیل عاملی تشخیص این عامل های مشاهده ناپذیر بر پایه مجموعه ای از متغیرهای مشاهده پذیر است. عامل، متغیر جدیدی است که از طریق ترکیب خطی نمره های اصلی متغیرهای مشاهده شده بر پایه فرمول زیر برآورد می شود:

$$F_j = \sum W_{ji} X_i = W_{j1} X_1 + W_{j2} X_2 + \dots + W_{jp} X_p$$

که در آن W ها بیانگر ضرایب نمره عاملی و P معرف تعداد متغیرها است. این عامل ها، فی نفسه، سازه های فرضی یا نظری هستند که به تفسیر ثبات و هماهنگی در مجموعه داده ها کمک می کنند. بنابراین ارزش تحلیل عاملی این است که طرح سازمانی مفیدی به دست می دهد که می توان آن را برای تفسیر انبوهی از رفتار با بیشترین صرفه جویی در سازه های تبیین کننده، به کار برد. امید این است که تعداد کمی از این عامل ها (یعنی ترکیب های خطی نمره های اصلی متغیرهای مشاهده شده) بتواند تقریباً همه اطلاعاتی را که توسط مجموعه بزرگتری از متغیرها به دست می آید در برگرفته در نتیجه توصیف ویژگی های فرد را ساده سازد. از این گذشته امیدوار هستیم که با توسعه صحیح عامل ها، متغیرهایی به وجود آوریم که دلالت بر یک سازه روشن و با معنای روان شناختی داشته باشد به گونه ای که توصیف ما از شخص نه فقط ساده تر، بلکه روشن تر و قاطع تر باشد.

تحلیل عاملی شیوه ای است که با استفاده از تکنیک های ریاضی و آماری، کاهش تعداد زیادی از

متغیرهای وابسته به هم را به صورت تعدادی کوچکتری از ابعاد پنهان یا مکنون (عاملها) امکان پذیر می

سازد. (تحلیل داده های چند متغیری در پژوهش رفتاری، هومن؛ ۱۳۸۰)

مفروضه اساسی تحلیل عاملی این است که عاملهای زیربنایی متغیرها را می توان برای تبیین پدیده های

پیچیده به کار برد، و همبستگی های پیچیده مشاهده شده بین متغیرها حاصل اشتراک آنها در این عاملها

است. هدف تحلیل عاملی تشخیص این عاملهای مشاهده ناپذیر بر پایه مجموعه ای از متغیرهای مشاهده

پذیر است. (راهنمای آسان تحلیل عاملی، مینایی، ۱۳۸۰)

در یک مدل تحلیل عاملی، متغیرهای مشاهده شده $X_1, X_2, X_3, \dots, X_p$ به صورت ترکیبات خطی تعداد

کمتری از متغیرهای غیرقابل مشاهده $f_1, f_2, f_3, \dots, f_m$ ($m < p$) (عامل ها) بیان می شوند (تحلیل

عاملی، نجیبی، ۱۳۸۷)

مفهوم عامل های پنهان نخستین بار توسط گالتن (Galton, 1888) پیشنهاد شد و نخستین کار درباره تحلیل عاملی توسط چا رلز اسپیرمن (Charles Spearman, 1904) صورت گرفت و هتلینگ (Hotelling, 1933) آن را توسعه داد.

ماتریس همبستگی در مورد عملکرد دانش آموزان در دروس ادبیات (x_1) زبان فرانسه (x_2) و زبان انگلیسی (x_3) که توسط اسپیرمن ارائه شده

$$\begin{matrix} & x_1 & x_2 & x_3 \\ \begin{matrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 1 & 0.83 & 0.78 \\ 0.83 & 1 & 0.67 \\ 0.78 & 0.67 & 1 \end{bmatrix} & & \end{matrix}$$

$$x_3 = \lambda_3 f + \epsilon_3 \qquad x_2 = \lambda_2 f + \epsilon_2 \qquad x_1 = \lambda_1 f + \epsilon_1$$

در این معادلات f یک عامل مشترک اصلی است و λ_1 ، λ_2 و λ_3 به بارهای عاملی معروف اند. ϵ_1 ، ϵ_2 و ϵ_3 را جمله های تصادفی خطا می گوئیم

۱- تحلیل عاملی اکتشافی:

هدف از تحلیل عاملی اکتشافی، بررسی یک حوزه برای کشف ابعاد یا سازه های اصلی آن حوزه (عامل ها) است در این روش به این سوال پاسخ داده می شود که چه عاملهایی همبستگی های بین متغیرهای تحقیق را تبیین می کند.

۲- تحلیل عاملی تأییدی:

این روش توسط یورس کوگ (Yores Kog, 1973) ابداع شد. در این روش براساس مطالعات قبلی برای متغیرها ، بارهای عاملی فرض می شود، آنگاه برای برآوردن هرچه دقیق تر بارهای ماتریس هدف، تحلیل عاملی تائیدی انجام میگیرد.

مثال

$$\begin{array}{cccc}
 S & M & V & IQ \\
 \left[\begin{array}{cccc}
 0/2 & 0/3 & 0/4 & 1 \\
 0/1 & 0/2 & 1 & 0/4 \\
 0/3 & 1 & 0/2 & 0/3 \\
 1 & 0/3 & 0/1 & 0/2
 \end{array} \right] & \begin{array}{l}
 IQ \\
 V \\
 M \\
 S
 \end{array}
 \end{array}$$

$IQ =$ آزمون ضریب هوشی

$V =$ آزمون ادبیات

$M =$ آزمون ریاضیات

$S =$ آزمون نقشه کشی صنعتی

مرحله اول : جمع کردن ضرایب هر ستون

$Ua1 = (1/9, 1/7, 1/8,$

بردار $Ua1$

$1/6)$

مرحله دوم: نرمال کردن $Ua1$

این کار از طریق مجذور کردن و جمع کردن بردار $Ua1$ و تقسیم هر یک از این اعداد بر ریشه دوم مجموع

مجذورات انجام می گیرد

بردار مشخصه $va1$

$$k = (1/9)^2 + (1/7)^2 + (1/8)^2 + (1/6)^2 = 12/3$$

$$\sqrt{k} = 3/51$$

$$va_1 = \frac{ua_1}{\sqrt{k}} = (0/54, 0/48, 0/51, 0/46)$$

مرحله سوم: استخراج دومین بردار مشخصه va_2 :

$$va_1 = (0/54, 0/48, 0/51, 0/46)$$

$$\begin{array}{cccc|c} S & M & V & IQ & \\ \hline 0/2 & 0/3 & 0/4 & 1 & IQ \\ 0/1 & 0/2 & 1 & 0/4 & V \\ 0/3 & 1 & 0/2 & 0/3 & M \\ 1 & 0/3 & 0/1 & 0/2 & S \end{array}$$

برای بدست آوردن اولین عنصر بردار ua_2 ، عناصر اولین بردار مشخصه (va_1) را در عناصر اولین

ردیف ماتریس همبستگی R ضرب و با همدیگر جمع می کنیم و برای بدست آوردن سایر عناصر بردار ua_2

به همین ترتیب عمل می کنیم

$$0/54 + (0/48 \times 0/4) + (0/51 \times 0/3) + (0/46 \times 0/2) = 0/97$$

$$ua_2 = (x1)$$

$$= (0/54 \times 0/4) + (0/48 \times 1) + (0/51 \times 0/2) + (0/46 \times 0/1) = 0/85$$

عنصر دوم ua_2

$$\text{عنصر} = (0/54 \times 0/3) + (0/48 \times 0/2) + (0/51 \times 1) + (0/46 \times 0/3) = 0/9$$

سوم ua_2

$$= (0/54 \times 0/2) + (0/48 \times 0/1) + (0/48 \times 0/3) + (0/48 \times 1) = 0/77$$

عنصر چهارم ua_2

$$ua_2 = (0/97, 0/85, 0/9, 0/77)$$

مرحله چهارم: نرمال کردن ua_2

$$va_2 = (0/55, 0/49, 0/51, 0/44)$$

مرحله پنجم: مقایسه اولین و دومین بردار مشخصه:

$$va_1 = (0/54, 0/48, 0/51, 0/46)$$

این دو با وجود شباهت های بسیار یکسان نیستند و لازم است سومین بردار مشخصه استخراج

شود

مرحله ششم: استخراج سومین بردار مشخصه va_3

این بردار مانند va_2 استخراج می شود ($0/98, 0/85, 0/9$)

$$ua_2 = (0/75$$

$$va_3 = (0/56, 0/49, 0/51, 0/43)$$

مرحله هفتم: مقایسه سومین و دومین بردار:

با دقت دو رقم اعشار و گرد کردن سومین رقم اعشار، منطقی است اگر استدلال کنیم که راه حل ها

همگرا شده اند

مرحله هشتم: تعیین اولین عامل

ریشه دوم مجموع مجذورات بردار ua_3 برابر با la یا ارزش ویژه است.

$$I_a = \sqrt{(0/98)^2 + (0/85)^2 + (0/9)^2 + (0/75)^2} = 1/75$$

$$v_{a_i} \times I_a = (0/54, 0/48, 0/51, 0/46)(1/75)$$

$$= (0/74, 0/65, 0/67, 0/57)$$

متغیر	عامل ۱
آزمون ضریب هوش IQ	0/74
آزمون ادبیات V	0/65
آزمون ریاضیات M	0/67
	0/57

آزمون نقشه کشی صنعتی S	
------------------------	--

مرحله نهم: استخراج عامل دوم از روی ماتریس پس ماند (Residual Matrix)

تشکیل ماتریس پس ماند ($R1$)

ابتدا بارهای عامل مربوط به عامل ۱ را دو به دو در هم ضرب می نمائیم و سپس عناصر این ماتریس را از

ماتریس همبستگی اولیه R کم می کنیم

$$\begin{bmatrix} 0/2 & 0/3 & 0/4 & 1 \\ 0/1 & 0/2 & 1 & 0/4 \\ 0/3 & 1 & 0/2 & 0/3 \\ 1 & 0/3 & 0/1 & 0/2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0/42 & 0/5 & 0/48 & 0/54 \\ 0/37 & 0/44 & 0/43 & 0/48 \\ 0/38 & 0/45 & 0/44 & 0/5 \\ 0/32 & 0/38 & 0/37 & 0/42 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -0/22 & -0/2 & -0/08 & 0/46 \\ -0/27 & -0/24 & 0/57 & -0/08 \\ -0/08 & 0/55 & -0/24 & -0/2 \\ 0/68 & -0/08 & -0/27 & -0/22 \end{bmatrix}$$

متغیر	IQ	V	M	S
IQ	0/46	-0/08	-0/2	-0/22
V	-0/08	0/57	-0/24	-0/27
M	-0/2	-0/24	0/55	-0/08
S	-0/22	-0/27	-0/08	0/68

ماتریس پس ماند R1

با بررسی ماتریس R1 و با توجه به عناصری قطری مشخص می شود که عامل اول ۵۴ درصد از واریانس آزمون ضریب هوشی، ۴۳ درصد از آزمون ادبیات، ۴۵ درصد از آزمون ریاضیات و ۳۲ درصد از واریانس آزمون نقشه کشی صنعتی را تبیین نموده است. در نتیجه این عامل می تواند توانایی کلی یا عامل هوشی نام گذاری شود. عناصر دیگر کوواریانسهای تفکیکی میان متغیرها هستند یعنی همان کوواریانسهایی که در آنها تاثیر عامل اول حذف شده است. با حذف هر عامل، ضرایب ماتریس پس ماند کوچک و کوچک تر می شود تا اینکه کل واریانس ماتریس استخراج شود. در ماتریسی با چهار متغیر، این وضعیت با استخراج چهار عامل اتفاق می افتد.

ماتریس پس ماند بایستی منعکس شود (statistical trick)

چرا که وقتی اثرهای عامل اول حذف می شود مجموع عناصر هر ستون صرف نظر از خطاهای مربوط به گرد

کردن اعداد برابر صفر می شود

برای این کار سطر و ستون مربوط به متغیرهای S و M را در منفی ضرب می کنیم. استخراج عامل دوم از ماتریس پس ماند R1 دقیقاً به همان شیوه استخراج عامل دوم از ماتریس همبستگی صورت می گیرد.

متغیر	IQ	V	M	S
IQ	0/46	-0/08	0/2	0/22
V	-0/08	0/57	0/24	0/27
M	0/2	0/24	0/55	-0/08
S	0/22	0/27	-0/08	0/68

تعریف ریاضی یک عامل:

یک عامل از ترکیب خطی متغیرها بوجود می آید.

تعریف ریاضی بارهای عاملی:

بارهای عاملی همبستگی متغیرها با عامل است. استخراج عامل دوم در حالی صورت می گیرد که عامل اول از ماتریس حذف شده است و ماتریس پس ماند شامل واریانسها و کوواریانسهای تفکیکی است، یعنی عامل دوم باید ناهمبسته با عامل اول باشد

سوال: چند عامل بایستی استخراج شود؟.

مثال ۲: پنج خصوصیت توسط یک دختر ۱۲ ساله بر روی اطرافیان‌ش رتبه بندی شده است. این پنج

خصوصیت عبارتند از: مهربانی، هوش، خوشحالی، دوست داشتن و عدالت، این رتبه بندی در جدول زیر

آمده است

همکلاسی ۱	مهربانی (x1)	هوش (x2)	خوشحالی (x3)	زیبایی (x4)	عدالت (x5)
همکلاسی ۱	۱	۵	۵	۱	۱
خواهر	۸	۹	۷	۹	۸
همکلاسی ۲	۹	۸	۹	۹	۸
پدر	۹	۹	۹	۹	۹
معلم	۱	۹	۱	۱	۹
برادر	۹	۷	۷	۹	۹
مادر	۹	۷	۹	۹	۷

ماتریس همبستگی (R) برای این پنج متغیر به صورت زیر است

$$\begin{matrix}
 & X_1 & X_2 & X_3 & X_4 & X_5 \\
 X_1 & 1 & 0/296 & 0/881 & 0/995 & 0/545 \\
 X_2 & 0/296 & 1 & -0/022 & 0/326 & 0/837 \\
 X_3 & 0/881 & 0/022 & 1 & 0/867 & 0/13 \\
 X_4 & 0/995 & 0/326 & 0/867 & 1 & 0/544 \\
 X_5 & 0/454 & 0/837 & 0/13 & 0/544 & 1
 \end{matrix}$$

چند عامل استخراج کنیم:

۱- از ماتریس همبستگی استنباط می شود که دو گروه از متغیرها داریم { ۱ و ۳ و ۴ } و { ۲ و ۵ }، بنابراین انتظار می رود که همبستگی بین متغیرها را بتوان بخوبی با عامل بررسی کرد.

۲- مقادیر ویژه ماتریس R عبارتند از: $3/265$ ، $1/538$ ، $0/168$ ، $0/031$ و 0

حال اگر نسبت درصد تغییرات نمونه را بررسی کنیم، می بینیم که برای دو عامل اول داریم:

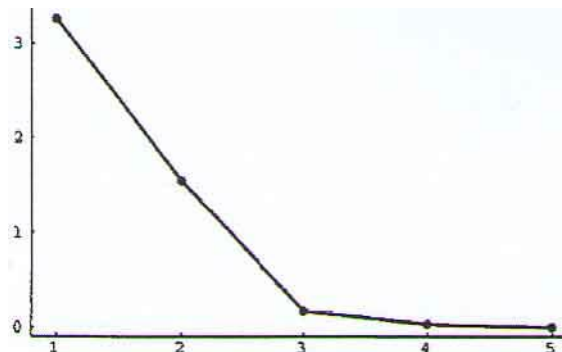
$$\frac{Q_1 + Q_2}{P} = \frac{3/265 + 1/538}{5} = 0/96$$

یعنی دو عامل اول ۹۶٪ از تغییرات واریانس را نمایش می دهد.

- نمودار سنگریزه : با استفاده از نمودار سنگریزه می توان پی برد که بعد از مقدار ویژه دوم نمودار تقریباً به صورت خطی در می آید.

مقادیر ویژه = $3/265$ ، $1/538$ ، $0/168$ ، $0/031$ و 0

مقادیر ویژه

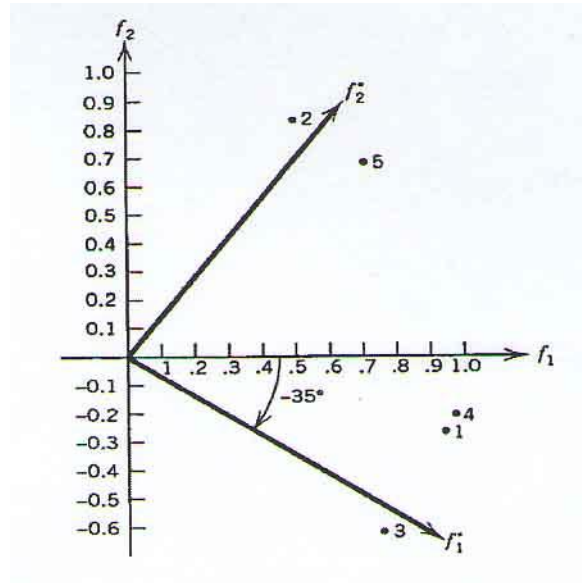
متغیرها	بارهای عامل ۱	بارهای عامل ۲	اشتراک ها	واریانس ویژه
	λ_{1j}	λ_{2j}	$hi2 = \lambda_{1j}^2 + \lambda_{2j}^2$	$\varphi_i = 1 - h^2$
مهربانی	0/969	-0/231	0/993	0/007
هوش	0/519	0/807	0/921	0/7
خوشحالی	0/785	0/587	0/96	0/04
زیبایی	0/971	0/21	0/987	0/013
عدالت	0/704	0/668	0/94	0/06
واریانس	3/236	1/538	4/802	
نسبت واریانس کل	0/653	0/308	0/96	
نسبت تجمعی	0/653	0/96	0/96	

در اینجا این دو عامل ۹۶ درصد از تغییرات واریانس را نمایش می دهند و متغیرها را بخوبی شامل می شوند

چرخش بارها:

پس از رسم نمودار بارهای مربوط به دو عامل در صفحه مختصات با محورهای f_1 و f_2 به طور شهودی می توان دید که اگر محورهای مختصات را 35° درجه دوران دهیم، (Graphical Rotation) بارها نزدیک محورها قرار می گیرند و فرض اولیه ما یعنی قرار گرفتن متغیرهای { ۱ و ۳ و ۴ } حول یک عامل و قرار گرفتن متغیرهای { ۲ و ۵ }

حول یک عامل دیگر بیشتر تأیید می گردد.

اگر بخواهیم برآورد بارها را تحت دوران ۳۵ درجه به طور دقیق بدست آوریم ماتریس T را از ماتریس دوران برحسب زاویه به صورت زیر بدست آورده و مقادیر بارهای جدید با ضرب ماتریس بارها در T بدست می آید.

$K^* =$ ماتریس بارهای عاملی دوران یافته

$$T = \begin{bmatrix} \cos y & -\sin y \\ \sin y & \cos y \end{bmatrix}$$

$$k^* = KT = \begin{bmatrix} 0/969 & -0/231 \\ 0/519 & 0/807 \\ 0/785 & 0/587 \\ 0/971 & -0/21 \\ 0/704 & 0/667 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 0/819 & 0/574 \\ -0/574 & 0/819 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0/927 & 0/367 \\ -0/037 & 0/959 \\ 0/98 & -0/031 \\ 0/916 & 0/385 \\ 0/194 & 0/65 \end{bmatrix}$$

واریانس تبیین شده	عامل ۲	عامل ۱	
0/99	-0/231	0/969	متغیر x1 دوران نیافته
0/99	0/367	0/927	متغیر x1 دوران یافته

واریانس تبیین شده در حالت دوران نیافته $(0/969) + (-0/231) = 0/99$

واریانس تبیین شده در حالت دوران یافته $(0/927) + (0/367) = 0/99$

بدین ترتیب مشاهده می کنیم که برحسب واریانس تبیین شده راه حل های اصلی و چرخش یافته یکسانند

لذا آشکار است که عاملهای چرخش یافته ممکن است هر وضعیتی را در فضای عاملی اشغال

کنند و از این رو بی نهایت راه حل وجود دارد. در همه حالات اندازه قطر بردار مربوط به هر متغیر تغییر

نمی کند اندازه قطر نشان دهنده واریانس تبیین شده می باشد.